

“TASDIQLAYMAN”

Xorazm viloyat statistika
boshqarmasi boshlig'i

A. O'tamuratov
"aprel" 2025- yil

Xorazm viloyati statistika boshqarmasi

Xizmatlar va savdo sohasi statistikasi bo'limi to'g'risida

NIZOM

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Mazkur nizom O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasining Xorazm viloyat statistika boshqarmasining Xizmatlar va savdo sohasi statistikasi bo'limi (keyingi o'rinlarda Bo'lim deb ataladi) maqomi, asosiy vazifalari va funksiyalari, huquq va majburiyatlari, shuningdek, uning faoliyatini tashkil etish tartibini belgilaydi.

2. Bo'lim O'zbekiston Respublikasi Prezidentining “Statistika ishlarini tashkil etish va yuritish tizimini yangi bosqichga olib chiqish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida” 2025-yil 24-fevraldagi PF-27-son Farmoni hamda “O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi faoliyatini tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida” 2025-yil 24-fevraldagi PQ-75-son qaroriga muvofiq tashkil etilgan va Xorazm viloyati statistika boshqarmasining tarkibiy bo'linmasi hisoblanadi.

3. Bo'lim O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasiga, O'zbekiston Respublikasining “Rasmiy statistika to'g'risida” Qonuni va boshqa qonunlariga, Oliy Majlisning normativ qarorlariga, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti farmonlari, qarorlari va farmoyishlariga, Vazirlar Mahkamasi qarorlari va farmoyishlariga, Xorazm viloyati statistika boshqarmasi Nizomi, mazkur nizomga, shuningdek, boshqa qonunchilik hujjatlariga amal qiladi.

4. Bo'lim xizmatlar va savdo sohasi statistikasi masalalari bo'yicha faoliyatini Milliy statistika qo'mitasining Xizmatlar sohasi statistikasi boshqarmasi va Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo statistikasi boshqarmasi bevosita boshqarmalar bo'limlari va tuman (shahar)lar statistika bo'limlari bilan o'zaro hamkorlikda amalga oshiradi.

5. Bo‘lim o‘z faoliyatini boshqarma boshlig‘i rahbarligida amalga oshiradi, bir vaqtning o‘zida uning faoliyati Milliy statistika qo‘mitasi “Xizmatlar sohasi statistikasi boshqarmasi” va “Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo statistikasi boshqarmasi” tomonidan muvofiqlashtiriladi.

Bo‘lim o‘z vakolatiga kiruvchi masalalar bo‘yicha boshqarma boshlig‘i o‘rinbosariga bo‘ysunadi.

2-bob. Bo‘limning vazifalari va funksiyalari

6. Quyidagilar Bo‘limning asosiy vazifalari hisoblanadi:

Statistika ishlari dasturi, Statistika ishlarini ishlab chiqarish dasturi, Statistika boshqarmasining ish rejalarini o‘z vaqtida shakllantirilishida ishtirok etish;

Xorazm viloyati statistika tizimini rivojlantirishning maqsadli dasturlarini, Milliy statistika qo‘mitasi qaror, buyruq va farmoyishlari, O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi palatalari qarorlari, O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti farmonlari, qarorlari va farmoyishlari, O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi qarorlari va farmoyishlarining ijrosini ta‘minlash yuzasidan joriy va istiqbol rejalarini tayyorlashda ishtirok etish;

xizmatlar va savdo sohasi statistikasi ma‘lumotlaridan foydalanuvchilarning talablarini o‘rgangan holda istiqbolli maqsadlar va yo‘nalishlar bo‘yicha statistik ko‘rsatkichlarni joriy etib borish;

ishlab chiqiladigan me‘yoriy-huquqiy hujjatlar loyihalariga takliflar ishlab chiqishda Bo‘lim vakolati doirasida ishtirok etish;

makroiqtisodiy, tarmoq va tuman (shahar)lar darajalarda o‘rganilayotgan ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarning qamrovini kengaytirishga qaratilgan xizmatlar sohasi statistikasi bo‘yicha ma‘lumotlarni yig‘ish va qayta ishlashning zamonaviy metodologiyasi va metodikalarini keng joriy etish yo‘li bilan statistik kuzatuvlar tizimini umum qabul qilingan xalqaro amaliyotga yanada moslashtirib borish;

xizmatlar va savdo sohasi bo‘yicha tanlanma statistika kuzatuvlari sonini va natijalarining ishonchliligini bosqichma-bosqich oshirish bo‘yicha ishlarni tashkil qilish;

xizmatlar va savdo sohasi bo'yicha tanlanma statistika kuzatuvlari sonini va natijalarining ishonchliligini bosqichma-bosqich oshirish bo'yicha ishlarni tashkil qilish;

xizmatlar va savdo sohasi statistikasi uslubiyati, statistik ishlarni tashkil etish

va ularni bajarish masalalari bo'yicha boshqarma bo'linmalariga, tuman (shahar)lar statistika bo'limlariga yordam ko'rsatish;

Statistika ishlari dasturi, Statistika ishlarini ishlab chiqarish dasturi, metodologik ishlar reja-jadvalining xizmatlar va savdo sohasi statistikasi qismi bo'yicha bajarilishini ta'minlash;

xo'jalik yurituvchi subyektlarga ishonchli statistika hisobotlarini taqdim etishda har tomonlama ko'maklashish, statistik ma'lumotlarni taqdim etish sohasida huquqiy madaniyatni oshirish va huquqbuzarliklarning oldini olishning ta'sirchan mexanizmlarini ishlab chiqishda ishtirok etish;

xizmatlar va savdo sohasi statistikasiga oid statistika hisobotlarini elektron ko'rinishda, zarur hollarda qog'oz ko'rinishida yig'ish va boshqa kuzatuvlarni tashkil etish;

xizmatlar va savdo sohasi statistikasi bo'yicha statistik ko'rsatkichlarning hisob-kitobini amalga oshirish hamda dastlabki statistik tahlilini olib borish;

xizmatlar va savdo sohasi statistikasi bo'yicha axborot-statistik ma'lumotlar bazasini shakllantirish, yuritish va yangilab borish, foydalanuvchilarga ulardan foydalanishga doir tushuntirishlar berish;

olingan statistika ma'lumotlarining maxfiyligini, birlamchi hisobot ma'lumotlaridan yuridik shaxslarning faoliyatini, boshqa xususiyatlarini yoki miqdor ko'rsatkichlarini rasmiy tasdiqlash maqsadida foydalanishga yo'l qo'ymaslik, davlat sirlariga ega bo'lgan statistika ma'lumotlarini himoya qilinishini ta'minlash;

hududiy statistika organlarining xizmatlar va savdo sohasi statistikasi bo'yicha xo'jalik yurituvchi subyektlar o'rtasida profilaktika ishlarini tashkil qilish, hisobot va ijro intizomini ta'minlash bo'yicha choralarni amalga oshirish borasidagi faoliyati monitoringini yuritish;

umum e'tirof etilgan xalqaro standartlarga muvofiq, xizmatlar va savdo sohasi statistikasi bo'yicha statistik metama'lumotlar tizimini yaratish va uni doimiy rivojlantirib borish;

tavsiya etilgan xalqaro standartlar asosida xizmatlar sohasi statistikasida sifatni boshqarish tizimini joriy etish va rivojlantirish;

xizmatlar va savdo sohasi statistikasi bo'yicha tezkor va sifatli statistik ma'lumotlar tayyorlanishini ta'minlash;

ommaviy axborot vositalarida joylashtirish uchun xizmatlar va savdo sohasida yuz berayotgan o'zgarishlarni ifodalovchi tahliliy ma'lumotlar, diagrammalar, grafiklar va press-relizlar tayyorlash;

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi, Milliy statistika qo'mitasi tomonidan qabul qilingan farmon va qarorlar hamda boshqarmaning buyruq va boshqa me'yoriy hujjatlari ijrosi yuzasidan bo'lim vakolati doirasida yillik va choraklik statistik hamda tahliliy materiallarni tayyorlashda ishtirok etish;

xizmatlar va savdo sohasi statistikasi bo'yicha ochiq statistik ma'lumotlarni statistika organlari, boshqa davlat organlari nashrlarida joylashtirish uchun va barcha foydalanuvchilarga statistik ma'lumotlardan foydalanish uchun teng imkoniyatlar yaratilishini ta'minlash;

viloyat statistik to'plamlarda chop etish uchun viloyat miqyosida xizmatlar va savdo sohasini rivojlanishi to'g'risidagi axborotlarni tayyorlash;

xizmatlar va savdo sohasi statistikasiga oid statistik kuzatuvlar va rasmiy statistik ma'lumotlarni tarqatish bo'yicha tashkil etiladigan axborot-tushuntirish ishlarida ishtirok etish;

xizmatlar va savdo sohasi statistikasiga oid ko'rsatkichlarni boshqarmaning axborot tizimlarini rasmiy statistikaning boshqa tayyorlovchilari va ma'muriy ma'lumotlarni yetkazib beruvchilarning axborot tizimlari bilan o'zaro integratsiyasini joriy etishda ishtirok etish;

xizmatlar va savdo sohasi statistikasi amaliyotiga zamonaviy axborot-kommunikatsiya resurslari va texnologiyalarini joriy etishda ishtirok etish;

zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalangan holda, xizmatlar va savdo sohasi bo'yicha asosiy statistik ko'rsatkichlarning takomillashtirilgan

ma'lumotlar bazasining yaratilishi va yuritilishini, uning muntazam ravishda to'ldirilib va yangilanib borilishini ta'minlash;

xizmatlar va savdo sohasi statistikasi bo'yicha axborotlardan foydalanuvchilarga real vaqt rejimida ko'rsatkichlarning kengaytirilgan ro'yxatidan erkin foydalanish imkonini beruvchi statistik ma'lumotlar bazasini ishlab chiqishda va yuritishda ishtirok etish.

7. Bo'lim o'z zimmasiga yuklangan vazifalarni bajarish uchun quyidagi funksiyalarni amalga oshiradi:

Statistika ishlari dasturi va Statistika ishlarini ishlab chiqarish dasturining xizmatlar va savdo sohasi statistikasi bo'yicha bajarilishini ta'minlaydi;

xizmatlar va savdo sohasi statistikasini istiqbolli rivojlantirish bo'yicha takliflar ishlab chiqadi, Statistika ishlari dasturining mazmunini doimiy ravishda takomillashtirish, uning mamlakat va hududlarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi, tarkibiy va bozor islohotlari, iqtisodiyot tarmoqlari va sektorlarida islohotlarning borishini tavsiflovchi tegishli maqsadli ko'rsatkichlar bilan o'zaro bog'liqligini oshirish bo'yicha amalga oshiriladigan ishlarda ishtirok etadi;

xizmatlar va savdo sohasi bo'yicha statistika kuzatuvlari shakllarini ishlab chiqishda ishtirok etadi, statistik hisobot shakllaridagi bir-birini takrorlovchi ko'rsatkichlarni aniqlash va tugatishni, turli kuzatuv shakllarining mosligini maqbullashtirish bo'yicha takliflar tayyorlashni amalga oshiradi;

xizmatlar va savdo sohasi bo'yicha statistik instrumentariyni ishlab chiqish va takomillashtirish hamda sifatni boshqarish tizimini joriy etish jarayonlarida ishtirok etadi;

davlat organlarini, yuridik shaxslarni va aholini xizmatlar va savdo sohasi statistikasi bo'yicha axborotlar bilan belgilangan tartibda ta'minlaydi;

ommaviy axborot vositalarida joylashtirish uchun xizmatlar va savdo sohasi da yuz berayotgan o'zgarishlarni ifodalovchi tahliliy ma'lumotlar, diagrammalar, grafiklar va press-relizlar tayyorlaydi;

Boshqarma rahbariyatining topshiriqlari va foydalanuvchilarning so'rovlariga asosan xizmatlar va savdo sohasi statistikasi bo'yicha ma'lumotlar tayyorlaydi;

xizmatlar va savdo sohasi statistikasiga oid statistik kuzatuvlar va rasmiy statistik ma'lumotlarni tarqatish bo'yicha tashkil etiladigan axborot-tushuntirish ishlarida ishtirok etadi;

xizmatlar va savdo sohasi statistikasi metodologiyasini xalqaro standartlar va rasmiy statistika prinsiplariga, jamiyat ehtiyojlariga, shuningdek, O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlariga mos kelishini ta'minlaydi;

Bo'lim vakolatiga kiradigan masalalar bo'yicha tizimlashtirilgan elektron ma'lumotlar bazasining yaratilishi va yuritilishini, uning muntazam ravishda to'ldirilib va yangilanib borilishi bo'yicha takliflar kiritadi;

statistika maqsadlari uchun zarur bo'lgan statistik klassifikatorlar va nomenklaturalarga o'zgartirishlar kiritish, xalqaro standart klassifikatorlar asosida ularning muntazam ravishda qayta ko'rib chiqilishini amalga oshirish ishlarida ishtirok etadi;

tuman (shahar) statistika organlariga va manfaatdor foydalanuvchilarga xizmatlar va savdo sohasiga taalluqli statistik klassifikatorlarni o'zlashtirish uchun metodik yordam va maslahat ko'rsatadi, ularni statistika amaliyotiga joriy etish ishlarida ishtirok etadi;

har oyda tuman (shahar) statistika bo'limlari tomonidan statistik hisobotlarini taqdim etish tartibiga amal qilinishi yuzasidan monitoring olib boradi;

jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari, shu jumladan, elektron shakldagi murojaatlarning tegishli qismini ko'rib chiqadi va ulardagi masalalarni hal qilish bo'yicha, zarur hollarda jismoniy shaxslar va yuridik shaxslarning vakillari ishtirokida, takliflar tayyorlaydi;

Bo'lim belgilangan tartibda o'ziga yuklangan boshqa funksiyalarni ham bajaradi.

3-bob. Bo'limning huquqlari va javobgarligi

8. Bo'lim o'ziga yuklangan vazifalar va funksiyalarni bajarish uchun quyidagi huquqlarga ega:

Statistika boshqarmasi bo'linmalari va tuman (shahar) statistika bo'limlaridan o'ziga yuklangan vazifalar va funksiyalarni bajarish uchun zarur materiallar va ma'lumotlarni belgilangan tartibda so'rash va olish;

tuman (shahar) statistika bo'limlari tomonidan xizmatlar va savdo sohasi statistikasida yagona siyosatni amalga oshirish ishlarini muvofiqlashtirish;

xizmatlar va savdo sohasi statistikasiga oid statistika kuzatuv shakllarini o'zgartirish va ularni taqdim etish tartibi, statistika kuzatuvlarini o'tkazish usullari, davlat va xo'jalik boshqaruvi organlarining idoraviy statistik kuzatuv shakllari bo'yicha takliflar berish;

statistika maqsadlarida davlat va xo'jalik boshqaruvi organlari, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari va boshqa yuridik shaxslardan (zarurat bo'lganda ularning vakolatxona va filiallaridan) belgilangan tartibda statistika hisobotini olish hamda undan statistika maqsadlarida foydalanish;

xizmatlar va savdo sohasi statistikasi bo'yicha yuridik va jismoniy shaxslarning, shu jumladan, yakka tartibdagi tadbirkorlar va o'zini o'zi band qilgan jismoniy shaxslar faoliyatining statistika kuzatuvlarini olib borish va olingan ma'lumotlardan statistika maqsadlarida foydalanish;

Bo'limga yuklangan vazifalar, funksiyalar va statistik ishlarni bajarish maqsadida davlat va xo'jalik boshqaruvi organlari, tashkilotlardan belgilangan tartibda ma'lumot va tushuntirishlar olish;

xizmatlar va savdo sohasi statistikasiga oid uslubiyot, statistik ishlar va rasmiy statistik ma'lumotlar yuzasidan axborot-tushuntirish ishlarini olib borish;

xizmatlar va savdo sohasi statistikasi bo'yicha ma'lumot va ko'rsatkichlardan noo'rin foydalanish va ularga noto'g'ri sharh berish holatlarini ko'rib chiqish va ular yuzasidan tushuntirish berish;

qabul qilib olinayotgan statistik ma'lumotlarning to'liqliligi, ishonchliligi va xolisligini ekspertizadan o'tkazish;

statistika ma'lumotlarida buzilishlar aniqlangan taqdirda, ularni bartaraf etish to'g'risida ko'rsatmalar berish va yig'ma statistika ma'lumotlariga tegishli tuzatishlar kiritish;

Statistika ishlari dasturi, Statistika ishlarini ishlab chiqarish dasturi, Statistika boshqarmasining ish rejalari, Bo'lim ish rejasining tuzilishi va mazmuni bo'yicha Statistika boshqarmasi rahbariyatiga takliflar kiritish;

xizmatlar va savdo sohasi statistikasi kuzatuvlarini tashkil etish va uslubiyatini takomillashtirish bo'yicha boshqarma rahbariyatiga takliflar kiritish;

Bo'lim vakolatiga kiradigan masalalar bo'yicha boshqarma va tuman (shahar) bo'limlari bilan hamkorlik qilish.

9. Bo'lim quyidagilar uchun javobgar:

o'ziga yuklangan vazifalarni samarali va lozim darajada bajarish;
vakolatiga kiruvchi tahliliy va boshqa materiallarni yuqori darajada tayyorlash;

rasmiy statistikaning asosiy prinsiplariga amal qilish, ilg'or xalqaro amaliyotga muvofiq, foydalanilayotgan usullar va metodikalarni doimiy ravishda takomillashtirish;

Bo'lim xodimlari tomonidan belgilangan normativ-huquqiy hujjatlarga muvofiq, ijro intizomini ta'minlash.

4-bob. Bo'limning faoliyatini tashkil etish

10. Bo'limning ishi O'zbekiston Respublikasining "Rasmiy statistika to'g'risida"gi Qonuni, Vazirlar Mahkamasi tomonidan tasdiqlanadigan Statistika ishlari dasturi, Milliy statistika qo'mitasi tomonidan tasdiqlanadigan Statistika ishlarini ishlab chiqish dasturi, Milliy statistika qo'mitasi raisining buyruqlari va topshiriqlari hamda boshqarma boshlig'ining buyruqlari va topshiriqlariga muvofiq, shuningdek, Milliy statistika qo'mitasining ish rejalari, Boshqarmaning ish rejalari va Bo'lim xodimlarining funksional vazifalari asosida tashkil etiladi.

Bo'limning ish rejasi Statistika boshqarmasi boshlig'i tomonidan tasdiqlanadigan Statistika boshqarmasining ish rejalari asosida shakllantiriladi va boshqarma boshlig'i tomonidan tasdiqlanadi.

Bo'lim xodimlarining lavozim yo'riqnomalari bo'limga yuklangan vazifalardan kelib chiqqan holda, Bo'lim boshlig'i tomonidan tayyorlanadi va Statistika boshqarmasi boshlig'i tomonidan tasdiqlanadi.

11. Bo'lim boshlig'i:

Bo'limga bevosita rahbarlikni amalga oshiradi va bo'lim mutaxassislarning ishini tashkil qiladi, Bo'limga yuklangan vazifa va funksiyalarning lozim darajada bajarilishi, ijro va mehnat intizomining holati uchun shaxsan javob beradi;

Bo'limning tasdiqlangan tuzilmasi va shtat jadvaliga muvofiq, lavozimlarga tavsiya qilingan nomzodlar, xodimlarning kasbiy darajasi va ish malakasini oshirish, ularni rag'batlantirish va jazolash choralari bo'yicha takliflarni puxta ishlab chiqadi va rahbariyatga ko'rib chiqish uchun kiritadi;

Bo'lim ishining samaradorligi darajasini oshirish va kadrlar bilan to'ldirish choralari ko'radi;

Boshqarma boshlig'i o'rinbosari bilan birgalikda Bo'lim faoliyatini takomillashtirish, Statistika ishlari dasturi, Statistika ishlab chiqarish dasturini shakllantirish bo'yicha takliflarni ishlab chiqadi;

Bo'lim boshlig'i vaqtinchalik bo'lmagan taqdirda uning vazifasini – Bosh mutaxassis bajaradi.

12. Bo'lim bosh mutaxassisi:

funksional vazifalariga muvofiq, ma'lumotlar, materiallar, takliflar va hujjatlar loyihalarining sifatli, ishonchli va o'z vaqtida tayyorlanishi uchun shaxsan javob beradi;

xizmatlar va savdo sohasi bo'yicha (kuzatuv shakllari va yig'ma tahliliy jadvallar namunasi, ko'rsatkichlarni hisoblash metodikasi, ma'lumotlarni qayta ishlash bo'yicha dasturiy ta'minotlarni ishlab chiqish va takomillashtirish uchun texnik topshiriqlarni tayyorlash) statistik instrumentariylarni shakllantirilishini, hamda byulletenlar, to'plamlar, ma'ruzalar va iqtisodiy yozishma materiallar uchun statistik ma'lumotlar tayyorlashda ishtirok etadi;

xizmatlar va savdo sohasi bo'yicha muhim indikatorlarni baholanishini va hisob-kitobini yuritilishini hamda barqaror rivojlanish maqsadlari indikatorlari uchun ma'lumotlar tayyorlanishini ta'minlaydi;

xizmatlar va savdo sohasi bo'yicha statistika hisobotlari shakllari va kuzatuv so'rovnomalarini takomillashtirish bo'yicha takliflar tayyorlaydi;

statistik kuzatuvlarning elektron ma'lumotlar bazasi saqlanishini va asosiy statistik ko'rsatkichlar bo'yicha dinamik qatorlar yuritilishini nazorat qiladi;

xizmatlar va savdo sohasi bo'yicha Statistika ishlari dasturida belgilangan ishlar hajmini baholash uchun zarur bo'lgan materiallarni tayyorlaydi;

vazifalar taqsimlanishiga muvofiq, boshqa funksiyalarni amalga oshiradi.

13. Bo'lim yetakchi mutaxassislari:

funksional vazifalariga muvofiq, ma'lumotlar, materiallar, takliflar va hujjatlar loyihalarining sifatli, ishonchli va o'z vaqtida tayyorlanishi uchun shaxsan javob beradi;

xizmatlar va savdo sohasi bo'yicha (kuzatuv shakllari va yig'ma tahliliy jadvallar namunasi, ko'rsatkichlarni hisoblash metodikasi, ma'lumotlarni qayta ishlash bo'yicha dasturiy ta'minotlarni ishlab chiqish va takomillashtirish uchun texnik topshiriqlarni tayyorlash) statistik instrumentariylarni shakllantirilishini, hamda byulletenlar, to'plamlar, ma'ruzalar va iqtisodiy yozishma materiallar uchun statistik ma'lumotlar tayyorlashda ishtirok etadi;

xizmatlar va savdo sohasi bo'yicha muhim indikatorlarni baholanishini va hisob-kitobini yuritilishini hamda barqaror rivojlanish maqsadlari indikatorlari uchun ma'lumotlar tayyorlanishini ta'minlaydi;

xizmatlar va savdo sohasi bo'yicha statistika hisobotlari shakllari va kuzatuv so'rovnomalarini takomillashtirish bo'yicha takliflar tayyorlaydi;

statistik kuzatuvlarning elektron ma'lumotlar bazasi saqlanishini va asosiy statistik ko'rsatkichlar bo'yicha dinamik qatorlar yuritilishini nazorat qiladi;

xizmatlar va savdo sohasi bo'yicha Statistika ishlari dasturida belgilangan ishlar hajmini baholash uchun zarur bo'lgan materiallarni tayyorlaydi;

vazifalar taqsimlanishiga muvofiq, boshqa funksiyalarni amalga oshiradi.